

А К Т

лісопатологічного обстеження лісових насаджень

15.04.2026

м. Радомишль

Згідно листа дочірнього підприємства «Радомишльський лісгосп АПК» Житомирського обласного комунального агролісогосподарського підприємства «Житомироблагроліс» (далі - ДП «Радомишльський лісгосп АПК») від 07.04.2026 №136, згідно Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27.07.1995 № 555 (далі - Правила), нами: провідними інженерами-лісопатологами державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі - ДСЛП «Київлісозахист») Віталієм РИЖУКОМ, Віктором КАНІВЦЕМ, Юрієм ДВОРАКІВСЬКИМ, інженером-лісопатологом I категорії ДСЛП «Київлісозахист» Сергієм БОГАТИРЧУКОМ, головний лісничим ДП «Радомишльський лісгосп АПК» Олександром ПОПЕРЕЧНЮКОМ, лісничим Потіївського лісництва Валерієм ЗАГУРСЬКИМ, лісничим Забілоцького лісництва Павлом ПИЛИПЧУКОМ, проведене лісопатологічне обстеження насаджень ДП «Радомишльський лісгосп АПК» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2026 рік.

Коротка таксаційна характеристика ділянок лісу, які за санітарним станом потребують проведення вибіркової санітарної рубки (далі — ВСР), наведена за матеріалами базового лісовпорядкування.

Результати обстеження:

У таблиці 1 наведено перелік ділянок соснових насаджень, всихання яких відбулося внаслідок пошкодження стовбуровими шкідниками.

Таблиця 1

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер ділянки	Площа, яка потребує проведення ВСР	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	Причини призначення заходів
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар		
Потіївське лісництво													
2	2	2.8		2.8	10С3+БП	70	0.50	1	24	32	260	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
4	29	2.2		2.2	10С3	64	0.70	1	23	28	320	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
4	45	6.0		6.0	9С31ДЗ	70	0.60	1	23	30	260	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка

9	12	1.2		1.2	5С3(70)2БП(70)1БП (45)2С3(45)+ОС+ДЗ	70	0.60	2	21	32	200	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
9	31	1.4		1.4	6С3(70)2С3(50)1БП 1ОС	70	0.70	2	21	32	250	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
12	4	5.0		5.0	5С34БП1ВЛЧ	55	0.80	1	20	26	230	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
13	33	1.2		1.2	7С33БП+ОС	70	0.70	1	24	28	300	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
13	51	5.2		5.2	4С34БП2ВЛЧ	65	0.70	1	21	30	210	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
15	7	2.5		2.5	1ОС3	43	0.70	1	18	20	230	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
15	49	30.0	(5)	10.0	7С33БП	70	0.75	2	21	26	270	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
16	8	6.4		6.4	8С32БП+ВЛЧ	65	0.70	2	19	26	230	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
16	24	4.0		4.0	1ОС3+БП	48	0.90	2	17	18	280	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
18	36	2.1		2.1	5С33БП2ВЛЧ	45	0.80	1	18	22	200	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
18	55	5.1		5.1	8С32БП	33	0.85	1	13	14	170	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
23	2	4.9		4.9	8С32БП	41	0.80	1	17	20	230	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
24	15	4.6	(1)	2.6	9С31БП	42	0.75	1А	19	18	270	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
25	24	4.2		4.2	1ОС3	47	0.80	2	16	18	235	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
26	12	1.1		1.1	1ОС3	61	0.75	1А	23	26	350	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
26	17	0.9		0.9	1ОС3	70	0.70	1	23	30	340	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
27	2	1.4		1.4	1ОС3	55	0.75	1А	23	26	360	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
27	5	1.6		1.6	1ОС3	80	0.60	2	23	30	290	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
30	7	8.4	(4)	7.2	1ОС3	59	0.75	1А	23	26	360	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
30	22	0.9		0.9	8С32БП	47	0.80	1	18	18	245	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
30	23	5.3		5.3	8С32БП	47	0.80	1	18	18	270	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
33	6	17.4	(1)	7.3	1ОС3	60	0.70	1А	24	28	350	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка

33	14	12.3		12.3	10СЗ	70	0.65	1	23	30	320	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
35	11	1.8		1.8	10СЗ	80	0.55	1	24	30	260	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
35	12	5.7		5.7	10СЗ	65	0.70	1	23	28	320	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
35	13	6.1		6.1	10СЗ	48	0.70	1А	22	24	330	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
35	28	4.4		4.4	10СЗ+ВЛЧ	60	0.70	2	19	24	250	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
35	30	23.4	(4)	0.9	10СЗ	58	0.50	1	22	24	220	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
36	14	7.2		7.2	10СЗ+БП	70	0.70	1	22	28	340	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
36	17	3.4		3.4	10СЗ	70	0.70	1	23	28	340	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
36	19	2.0		2.0	10СЗ	56	0.70	1	20	20	270	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
39	23	2.9		2.9	10СЗ	61	0.80	1А	23	26	380	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
41	1	1.9		1.9	10СЗ+БП	70	0.70	1	23	28	320	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
41	3	1.9	(2)	1.6	10СЗ	60	0.70	2	18	22	220	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
45	3	13.6	(5)	8.0	10СЗ	59	0.70	1	21	26	310	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
46	30	0.7		0.7	8СЗ2БП	30	0.70	1	12	16	130	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
49	7	14.8	(1)	6.5	10СЗ	53	0.70	1А	22	24	330	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
50	7	1.8		1.8	10СЗ	56	0.75	1	20	22	290	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
50	11	1.3		1.3	10СЗ	76	0.60	1	23	26	280	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
50	13	3.0		3.0	10СЗ	52	0.75	1	20	20	300	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
50	19	1.8		1.8	10СЗ+БП	49	0.90	1	18	18	300	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
51	1	4.1		4.1	10СЗ	60	0.70	1А	23	24	340	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
53	9	23.5	(4)	10.3	10СЗ	68	0.80	2	21	24	350	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
53	15	7.6		7.6	10СЗ	63	0.80	2	20	26	325	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка

53	26	2.4		2.4	10СЗ	50	0.90	1	19	20	330	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
54	3	1.7		1.7	10СЗ	50	0.80	1	20	20	325	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
Разом		275.1		191.9									

Забілоцьке лісництво

4	18	3.1		3.1	10СЗ	49	0.7	1	20	24	280	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
4	33	23		23	10СЗ(63)+СЗ(70)	63	0.7	1	23	26	350	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
4	34	3.5		3.5	7СЗ(63)3СЗ(65)	63	0.6	1	22	26	280	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
4	39	1		1	10СЗ	63	0.7	2	20	24	280	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
4	50	1.9		1.9	10СЗ	63	0.7	1	22	26	320	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
5	53	2.2		2.2	10СЗ	48	0.75	1А	20	20	300	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
15	1	5.7		5.7	10СЗ+БП+ДЗ	22	0.9	1А	11	10	140	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
15	8	2.4		2.4	9СЗ1БП	48	0.7	1А	20	24	290	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
17	10	5.5		5.5	10СЗ+БП+ДЗ	70	0.65	1	23	30	330	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
17	11	0.9		0.9	10СЗ+БП	60	0.8	1	21	24	340	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
39	30	2.5		2.5	8СЗ(61)2СЗ(88)	61	0.74	1А	25	26	428	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
41	23	1.6		1.6	10СЗ+БП	73	0.67	1А	29	30	439	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
41	38	2.3		2.3	9СЗ1БП	49	0.92	1Б	23	20	422	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
41	49	2.2		2.2	10СЗ+БП	73	0.73	1	26	30	413	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
43	10	3.6		3.6	10СЗ	63	0.77	1Б	28	28	495	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
45	34	3.1		3.1	10СЗ+БП	58	0.78	1Б	27	30	472	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
46	3	4.8		4.8	10СЗ+БП	49	0.84	1Б	24	22	438	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
46	9	4.9		4.9	10СЗ+БП	49	0.83	1Б	23	22	409	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
49	5	6.6	(4)	5.1	10СЗ(61)+СЗ(73)	61	0.77	1А	24	24	393	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка

50	18	4.2		4.2	10СЗ	66	0.7	1Б	28	30	439	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
50	19	3.4		3.4	10СЗ	66	0.7	1Б	28	30	439	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
51	19	3.4		3.4	10СЗ	81	0.62	1	27	32	376	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
54	6	7.3		7.3	10СЗ+БП	71	0.73	1А	27	28	439	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
55	6	4.5		4.5	6С34ДЗ	71	0.68	1А	28	32	373	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
55	8	3.3		3.3	7С33ДЗ+БП	71	0.68	1А	28	32	411	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
58	30	5.6		5.6	10СЗ+БП	81	0.72	1	26	34	420	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
58	31	3.5		3.5	10СЗ	61	0.73	1А	25	28	411	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
63	23	1.8		1.8	10СЗ	56	0.81	1А	22	22	370	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
64	6	3.4		3.4	10СЗ	71	0.73	1	25	30	387	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
64	7	1.3		1.3	10СЗ	71	0.69	1	25	28	380	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
67	18	5.8		5.8	10СЗ	68	0.78	1Б	29	32	541	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
67	20	3		3	10СЗ	72	0.66	1А	27	32	416	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
67	31	4.2		4.2	8С32БП	63	0.72	1А	25	28	337	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
67	34	1.1		1.1	8С32БП	38	0.73	1Б	20	18	259	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
73	35	3.7		3.7	10СЗ+БП+ВЛЧ	68	0.79	1А	27	28	484	3	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
76	2	7.1		7.1	9С31БП	51	0.8	1А	22	22	340	4	великий та малий сосновий лубоїд, синя соснова златка
Разом		147.4		145.9									
Всього ВСР				337.8									

Під час обстеження насаджень встановлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*).

У нижній частині стовбурів (зона товстої кори) виявлено ознаки заселення великим сосновим лубоїдом (*Tomicus piniperda*), а саме:

- звивисті повздовжні маточні та личинкові ходи під корою;
- відшарування кори.

У верхній частині стовбурів повалених дерев (зона тонкої кори) зафіксовано заселення малим сосновим лубоїдом (*Tomicus minor*), що проявляється у вигляді:

- поперечних дугоподібних маточних ходів.

Під проєкціями крон на лісовій підстилці виявлено від **6 до 10 шт./м² свіжих пошкоджених пагонів**, що свідчить про **високу чисельність популяції пагонових шкідників (лубоїдів)**.

У зоні перехідної кори виявлено ознаки пошкодження **синьою сосноюю златкою (*Phaenops cyanea*)**:

- звивисті, мілкі, плескуваті ходи;
- пошкодження заболоні.

Ступінь заселення: середній – місцями високий.

Характер пошкодження: груповий, місцями куртинний.

Повнота насаджень в межах обстежених ділянок нерівномірна.

Крім зазначених вище чинників, погіршення санітарного стану обстежених насаджень зумовлене:

- природним старінням деревостанів;
- внутрішньовидовою та міжвидовою конкуренцією;
- впливом несприятливих абіотичних чинників середовища.

Зазначені фактори спричиняють ослаблення та всихання дерев, що, у свою чергу, супроводжується їх заселенням стовбуровими шкідниками, які виступають переносниками патогенних мікроорганізмів.

Під час обстеження виявлено дерева листяних порід, відведені в рубку, а саме - дуб звичайний, береза повисла, вільха чорна. Зазначені дерева відносяться до **VI стану (сухостій)** та характеризуються:

- наявністю зламів стовбурів;
- вивернутою кореневою системою;
- повною втратою господарської цінності (неліквідна деревина).

У таблиці 2 наведено ділянки соснових насаджень, всихання яких спричинене ураженням хворобами лісу.

Таблиця 2

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер ділянки	Площа, яка потребує проведення ВСП	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	Причини призначення заходів
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар		
Потіївське лісництво													
4	9	5.5		5.5	8СЗК2БП	54	0.75	1	20	24	270	4	коренева губка
8	1	2.3	(2)	1.5	10СЗК+БП	44	0.80	2	14	16	190	4	коренева губка
9	33	0.9		0.9	8СЗК2БП	52	0.80	1	20	20	300	4	хвороби лісу
14	35	4.0		4.0	7СЗК3БП	48	0.80	2	17	24	230	4	коренева губка
18	8	6.5		6.5	10СЗК	50	0.80	1	20	24	330	4	коренева губка
18	42	8.2		8.2	10СЗК	48	0.80	1	18	16	270	4	коренева

													губка
19	61	3.0		3.0	10СЗК	44	0.75	1	18	20	260	4	коренева губка
23	5	8.4	(1)	5.0	8СЗК2БП+ВЛЧ	39	0.80	1	17	20	245	3	коренева губка
Разом		38.8		34.6									

Забілоцьке лісництво

12	21	5.7	(2)	5.4	10СЗК	56	0.6	1	21	26	270	4	коренева губка
13	21	8.5	(2)	7.8	10СЗК	63	0.7	1А	24	26	380	4	коренева губка
40	20	9.8		9.8	10СЗК	61	0.79	1Б	27	28	474	4	коренева губка
41	14	1.9		1.9	10СЗК+БП	59	0.82	1Б	27	26	508	4	коренева губка
41	45	4.5	(2)	4.3	6СЗК4БП+СБ	56	0.55	1Б	28	24	275	4	коренева губка
42	7	2.3		2.3	10СЗК+БП	48	0.85	1А	22	20	411	4	коренева губка
42	50	2.2		2.2	10СЗК+БП	51	0.86	1Б	24	22	454	4	коренева губка
47	21	4.9	(2)	4.6	9СЗК1БП	44	0.89	1Б	21	22	392	4	коренева губка
51	13	6.9		6.9	10СЗК	66	0.63	1А	27	28	377	3	коренева губка
53	1	2.3		2.3	10СЗК	51	0.84	1А	22	22	397	4	коренева губка
53	20	3.2		3.2	10СЗК	51	0.83	1А	23	22	421	4	коренева губка
53	27	6.4		6.4	10СЗК	51	0.82	1А	21	20	365	4	коренева губка
53	33	3.8		3.8	9СЗК1БП	47	0.8	1Б	23	22	366	3	коренева губка
53	47	2.2		2.2	10СЗК+БП	53	0.59	1А	24	24	301	3	коренева губка
54	1	6.2		6.2	8СЗК2БП	48	0.7	1Б	24	22	327	4	коренева губка
56	3	11.9		11.9	10СЗК	63	0.73	1А	26	28	421	3	коренева губка
62	19	9.3	(2)	8.6	10СЗК+БП	53	0.66	1А	23	26	319	4	коренева губка
62	20	5.4		5.4	10СЗК+БП	53	0.66	1А	23	26	319	4	коренева губка
64	2	5.5		5.5	10СЗК	71	0.53	1	24	28	264	3	коренева губка
68	9	5.7	(2)	4.7	10СЗК	63	0.79	1А	27	28	484	4	коренева губка
68	17	6.5		6.5	10СЗК	63	0.93	1Б	29	30	660	4	коренева губка
75	21	2.3		2.3	10СЗК	49	0.79	1Б	23	22	390	3	коренева губка
76	3	5.5		5.5	10СЗК+БП	43	0.66	1А	19	20	251	4	коренева губка
77	3	5.5		5.5	10СЗК	64	0.73	1	24	26	367	4	коренева губка
Разом		128.4		125.2									
Всього ВСР				159.8									

Обстежені насадження відносяться до осередків **кореневої губки** (*Heterobasidion annosum*).

Характер всихання визначено як **дифузний**, ступінь ураження — **слабкий**.

У процесі обстеження встановлено такі ознаки ураження:

- наявність поодиноких вітровальних дерев;

- наявність дерев із нахилом понад 30° від вертикальної осі;
- ураження кореневої системи з розвитком **корозійно-деструктивної гнилі (строкатої ситової)**.

Зовнішні ознаки ураження дерев:

- зменшення річного приросту;
- ажурність крон;
- укорочення хвої;
- втрата блиску хвої;
- зміна забарвлення хвої (блідо-зелений відтінок з подальшим пожовтінням);
- передчасне осипання хвої.

У період обстеження встановлено супутнє заселення дерев **стовбуровими шкідниками**, а саме:

- великий сосновий лубоїд (*Tomicus piniperda*);
- малий сосновий лубоїд (*Tomicus minor*);
- синя соснова златка (*Phaenops cyanea*).

Характер поширення ураження: поодинокий, місцями груповий.

Стан осередку: діючий.

ВИСНОВОК

За результатами проведеного лісопатологічного обстеження встановлено, що санітарний стан насаджень ДП «Радомишльський лісгосп АПК» є **незадовільним**, з наявністю ослаблених та пошкоджених дерев.

Насадження характеризуються **слабким ступенем пошкодження**, однак наявні чинники негативного впливу спричиняють їх подальше ослаблення та можуть призвести до погіршення санітарного стану.

У результаті обстеження встановлено такі причини розладнання насаджень:

- хвороби лісу — **159,8 га**;
- стовбурові шкідники — **337,8 гектара**.

Осередки шкідників і хвороб мають **дифузний характер**, виражених локалізованих осередків не виявлено.

З метою поліпшення санітарного стану лісів, запобігання подальшому поширенню шкідників та хвороб, а також збереження біологічної стійкості насаджень, **рекомендується провести у 2026 році вибіркові санітарні рубки** на загальній площі **497,6 гектара**.

Під час проведення заходів необхідно здійснитивилучення:

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Провести у 2026 році **вибіркові санітарні рубки** у вищезазначених насадженнях відповідно до вимог пунктів 2, 5, 6, 9, 10, 13, 14, 16, 19, 23 **Правил**, з урахуванням вимог чинного лісового та природоохоронного законодавства.

Під час проведення заходів необхідно:

- забезпечити своєчасневилучення сухостійних, відмираючих та сильно ослаблених дерев;
- видалити дерева, заселені стовбуровими шкідниками та уражені хворобами;
- дотримуватися технологій проведення рубок з мінімізацією негативного впливу на навколишнє природне середовище.

Лісокористувачу необхідно:

- організувати **посилений моніторинг санітарного стану насаджень**;

- здійснювати своєчасне виявлення нових осередків шкідників і хвороб;
Своєчасне та повне виконання зазначених заходів сприятиме:
- стримуванню поширення стовбурових шкідників;
- локалізації інфекційних хвороб;
- підвищенню біологічної стійкості насаджень;
- поліпшенню загального екологічного стану лісів.
- Осередків карантинних шкідників та хвороб дерев, а також рослин і тварин, занесених до Червоної книги України, при обстеженні не виявлено.

Представники комісії:

Віталій РИЖУК

Віктор КАНІВЕЦЬ

Юрій ДВОРАКІВСЬКИЙ

Сергій БОГАТИРЧУК

Олександр ПОПЕРЕЧНЮК

Валерій ЗАГУРСЬКИЙ

Павло ПИЛИПЧУК